

Hann helt so kortini fyrri, at hetta var kanska ikki nakað vánaligt hugskot. — Er tú førur fyrri at skaffa pening til ferðina, so fari eg ikki at nokta tær at koma við, tá eg fari eystureftir aftur einaferð í oktober.

Hetta var í mai mánað.

Pengar — men hvaðani!

»Men pengar vaksa ikki á trønum«. Tað mugu blaðmenn á føroyskum bløðum mangan sanna. Tað er rættliga avmarkað, hvat eitt blað sum t.d. Sosialurin, hevur av tøkum peningi at lata blaðmonnum, sum fara út í stóru verð at kunna seg við víðurskipti har.

Hvat var tá til ráða at taka! Tá var tað, at ein — kanska av tilvild, ella kanska tí ein høvdi høyrð um tæk frammanundan — sá eina lýsing í føroyskum blaði — frá danska stovninum DANIDA. Hesin almenni stovnurin fyrirsitir og fíggjar mong av teimum donsku hjálpartøkum í menningarlandunum.

DANIDA játtar

Í lýsingini var eitt tilboð til blaðmenn í danska ríkinum. Var áhugi fyrri at vitja menningarland fyrri at víðgera okkurt ávíst evni ella arbeiði, so kundi DANIDA geva stuðul til eina slíka ferð.

Sama dag fór umsókn til DANIDA í Keypmannahavn. Nakrar dagar seinni kom svar. DANIDA takkaði fyrri umsóknina og játtaði stuðul til ein part av ferðini.

Onkrum kann tað tykjast óviðkomandi at greiða frá hesum. Vón mín er tó, at blaðfólk o.o. møguleiga kunnu nýta eitt tilíkt høvi eina aðru ferð.

Hvat fekk so DANIDA til at ganga hesi umsókn á móti — vil onkur forvitin spyrja!

Tørvandi upplýsing

Møguleiga var tað spurningurin um at nokta tørvn á upplýsing. Í grundgevingini í umsóknini varð m.a. skrivað:

»Undertegnede mener, at hvis dette projekt bliver en realitet, så vil det sætte skub i færøskt udviklingsarbejde. Det er derfor meget vigtigt, at de nødvendige informationer og oplysninger kommer ud til den færøske befolkning. En sådan oplysende virksomhed — som undertegnede ønsker at påtage sig — kan få stor betydning i hele debatten om, hvorvidt en lille nation som Færøerne bør gå mere aktivt ind i udviklingsarbejde. At der fra færøsk side hidtil har været en vis træghed for at støtte udviklingsarbejder som sådan — skyldes efter min mening den kendsgerning, at både politikere og en stor del af befolkningen i en vis grad ikke har de fornødne informationer — viden.

Det kan selvfølgelig diskuteres, hvad en lille nation som Færøerne kan gøre i et stort udviklingsland som Indien. Men netop det, at vi er fåtallige, og at vi har gennemgået erfaringer og klaret at opbygge et moderne fiskerierhverv, sætter os i stand til at se, hvilke problemer, der er i lande, som har fiskeriresurser — og hvordan disse resurser kan udnyttes bedre.

Udover at være et nyttigt udviklingsprojekt, så er det ikke udelukket, at der kan blive tale om eventuelle eksportmuligheder for færøsk industri.

Hesi orðini tók danski stovnurin eftir øllum at døma fyrri kortið vøru. Men stuðulin hiðani var kortini ikki nóg mikið til at fíggja eina ferð, sum fór at kosta omanfyri 20.000 kr.

Video!

Slík ferð fór helst at vera ein stór uppliving, og tí varð greitt, at ein sjálvur eisini átti at fíggja so stóran part av ferðini, sum ráðini nú vóru til.

Men hóast tað manglaði í. Tá kom eitt hugskot einum til hjálpar. Hvi ikki útvega sær videoupptøkutól og gera upptøkur í India. Hetta kundi so kanska nýtast í tí almenna føroyska sjónvarpinum ella verða brúkt til fyrilestrar ella undirvísing í skúlum.

Hetta var kanska at fara ov langt — at fevna um ov nógv samstundis. Men fíggig skuldi til, og tí varð neyðugt at kanna allar møguleikar.

Nú er tað ikki óvanligt, at føroyskir grunnar og peningastovnar stuðla ymsum vinnuligum, mentanarligum og útbúgvingarligum tiltøkum.

Hvi tá ikki eisini eini roynd sum hesi!

Føroya Banki

Umsókn varð tá send til Føroya Banka. Og vórðu grundgevingarnar fyrri at søkja um stuðul m.a. hesar:

»Orsøkin til, at undirritaði heldur, at ein slík ferð kundi verði áhugaverd og lærurik, er tann, at her fyriliggur eitt itøkilig projekt, sum bæði indarar og føroyingar kunnu fáa gagn av.

Føroyingar visa sín góða vilja við at hjálpa einum menningarlandi, á einum øki, har vit hava bæði royndir og vitan.

Samstundis gevur hetta føroyskum idnaði møguleika at koma út um landoddarnar við know how og møguleiga einum ávisum útflutningi.

Eg haldi ikki, at føroyingar flestir hava nógva vitan um, hvat fyrferst í einum menningarlandi sum eitt nú India. Her hugsi eg serliga um, hvørjar trupulleikar fiskivinnan har hevur at dragast við.

Óg fyrri tað heldur ikki okkara politikarar. Teir hava tá eisini sagt nei til at lata almennan pening til menningarhjálp.

Tað er tí rætt at nýta høvi og upplýsa um víðurskiptini í einum menningarlandi, nú talan er um eitt ávíst projekt, sum føroyingar uttan iva ynskja at fáa meira at vita um.

Møguleiga í sjónvarpið

Viðari stóð í grundgevingini:

»Tað er stórt spell, at myndugleikarnir í Føroyum ikki tykjast víðismeta týðningin av at seta fólk og pening av til framleiðslu av føroyskum sendingum í sjónvarpinum serliga nú tá vit veta, at tað bert ganga nøkur fá ár, so kunnu føroyingar velja millum hópin av útlendskum sendingum. Tað kunnu sjálvsagt vera góðar útlendskar sendingar, men vit mugu ikki missa okkum sjálvar burt sum fólk og tjóð við egnari mentan og siðum.

Tað einasta kanska, sum kann standa imóti hesum stóra »ágangi« uttanifr, verða sjónvarpssendingar, sum føroyingar sjálvir gera.

Tað hevði verði ein áhugaverd roynd, um Føroya Banki her stuðlaði framleiðsluni av einum videofilmi, sum møguleiga kundi verði gjørdur til tað almenna føroyska sjónvarpið ella brúktur til undirvísing á onkran hátt.

Kanska hetta tá kundi verði spjótur til eina skipan, sum í seinasta enda fer at gagna øllum føroyingum og føroyska samfelagnum. Kanska hetta kundi eggja øðrum journalistum at gjørt videoupptøkur til undirvísingarbrúk og til almenna upplýsing og um møgulegt til at fíngið innivist í einum almennum føroyskum sjónvarpi. Tað hevði kanska

Flogvøllurin í Madras

gjørt, at okkara politikarar fingi eyguni upp fyrri tí stóra týðningi tað hevur, at tað verða gjørdar føroyskar videoupptøkur, sum m.a. kunnu visast í sjónvarpinum. Ein slíkur stuðul eigur tó á ongan hátt at vera ein sovipúta hjá avvarðandi myndugleikum — fyrri ikki at brúka meiri orku til føroyskar sendingar í sjónvarpinum. Tverturímóti eigur hetta at staðfesta tørvn á hesum.

Hugsast kundi eisini, at stuðul varð latin fólk, sum ynskja at útbúgva seg at arbeiða við at gera sendingar í føroyskum sjónvarpi.

Leiðslan í Føroya Banka játtaði umsóknini og stuðlaði ferðini. Í grundgevingini fyrri at stuðla varð m.a. sagt, at Føroya Banki ynskjar at stuðla royndunum at gera føroyskar sjónvarpssendingar. Men tað var kortini ikki eitt krav, at ein slík upptøka skal visast í sjónvarpinum. Bankin ynskta í fyrstu atleggja at vita, hvat útslitid varð av slíkari roynd. Eydnaðist hon væl, so var ikki óvist um bankin fór at stuðla eina aðru ferð.

Farið verður avstað

Nú bar til. Ferðaseðilin varð bilagdur og ferðaseðlanin lögð til rættis. Farið var úr Føroyum 21. oktober. Aftaná stuttan steðg í Keypmannahavn gekk leiðin víðari til Amsterdam. Hiðani til Paris og Rom. Óg eftir ein litlan steðg í floghavnini í Rom, var so kósinn sett móti New Delhi.

Á hesum langa flúgvituri — flogið varð beinleiðis teir 7100 kilometrar, í tsoy og ein hálvan tíma — var høvi at sjá við Guttorm um víðurskiptini í India. Hetta var ein sonendur jumbojettari við fyra motorum. Gott pláss og frálík tænasta umborð. Tær indisku flogternurnar — allar flætnar sari — gjørdu á ongan hátt flogfelag sinum, Air India, til skammar. Her fekkst tú bæði heitan mat og okkurt kalt leskandi afturvíð. Flogið var alla náttina og vóru vit í New Delhi morgunin eftir. Tá varð klokkan flutt fyra tímar fram. Í New Delhi varð steðgað í ein tíma. Nýggj manning kom umborð.

Indiskar ávisir

Vit fingi tær nýggjastu i-disku ávisirnar. Har stóð m.a. at lesa, at ófriður hevði verði í Punjab, einum av teimum norðaru landspørtunum. Jordanski sendimaðurin í New Delhi varð skotin til deyða og amerikumann hovuð gjørt innrás á Grenada.

Eisini stóð at lesa um ein jarðskjálvtá, sum hevði verði í New Delhi bert nakrar fáar tímar, áðrenn vit lendu har.

Hiðani gekk so leiðin víðari til Bombay, har ferðafólkini noyddust úr

flogfarinum og fara víðari til innanríkisflogvøllin nærhendis.

Higartil høvdu vit ikki havt trupulleikar. Nú skuldu vit gjøgnum tollefrírlitid við víðforinum. Millum viðferðir var eisini ein stórir trækassi við snellum í.

Eitt var so tað, at Guttormur skuldi gjalda fyrri yvirvekt í Amsterdam. Verri var nú, um myndugleikarnir í India fóru at tola »kassan«.

Guttormur hevði gloymt at fáa vátan á indisku sendistovuni í Keypmannahavn, hvat var í kassanum og hvat endamálið var við hesum.

— Hetta kann fara at skapa okkum trupulleikar, og tað verður ringt hjá teimum at fáa kassan uppá, tí tað er so væl neglt fyrri, helt Guttormur fyrri, tá vit nærkaðust tollhølinum.

Komu igjøgnum tollin

Frammanfyri okkum vóru teir í ferð við at tóma eitt risastórt kuffert við alskyns klædnapleggum og silklíklæði. Hvert plaggid varð tikið úr og eftirhugt.

Siðani var tað okkara turur. Til alla luku var tað ein frýntligur og lagaligur tollari, ið spurdi, hvat var í hasum kassanum. Tá hann hoyrði, at her var fiskeriðskapur í, sum skuldi nýtast til royndir, tók hann tað fyrri fult og sloppið var undan óneyðugum og tarnandi striði.

Siðani við taxa til innanríkisflogvøllin og hiðani víðari til Madras. Her hevði just verið ósandi regn. Bløðini segdu frá, at tað hevði ikki regnað her í meira enn 13 mánaðir. So tað kom helst væl við.

Sólin skein og tað mundu verða eini 30 hitastig hóast hetta er »vetur« her í Suðurindia. Leiðin gekk siðani inn á eitt hotel í Madras. Har biðaði ein harra Jørgensen frá IFU eftir okkum. Hann var júst komin frá Sri Lanka. Nú skuldu Guttormur og hann so til at tosa saman um bátaprojektið. Teir hittust eisini í april.

Videotól heilskapað

Tað fyrsta eg gjørdi innkomin á hotelverislið, var at kanna eftir um videoupptøkutólini vóru komin heilskapað frá teirri longu ferðini. Tað vóru tey — helst tí, at tey lógu í eini tasku, ið varð polstrað við skúgummi innan.

Ein long — men áhugaverd ferð var byrjað. Nú varð so at gera klárt til fyrsta arbeiðsdagin í India. Nakrir spennandi dagar biðaðu.

Tað venda vit aftur til næsta leyragdag.